

se i drugi počnu povoditi za autorom knjige i da se u nas nastavi drobljenje i pad jezikoslovne metodologije. Nažalost, sve se čini da daljnji razvoj daje za pravo tomu pesimističnomu predviđanju.

Sve je to razlog za ozbiljnu zabrinutost. To tako ne ide dalje, ako nam jezična znanost neće trpjeti pogubnu štetu. O procvatu pak nema ni slutnje. Mišljenja i kritičke ocjene izrečene na takvoj razini ne mogu zadržati status prihvatljivih znanstvenih mišljenja i dobrodošle, poticajne, znanstvene kritike. Mene je pisanje o mojoj Sintaksi potaknulo da se поблиže pozabavim upravo primjerima o kojima je tu bilo riječi. No pretpostavljati je da toga ima i drugdje. Svatko bi se tu trebao ogledati na području na kojem radi. I javno iznositi ono što je našao. Tek tako se možemo izvući iz močvare u koju, eto, polako tone. Kada se raspravlja kao u ovdje navođenim primjerima, na razini potpuno neprihvatljivoj, naša jezikoslovna javnost mora povući konzekvencije. Ne bude li ih povlačila, zlo joj se piše.

Sažetak

Radoslav Katičić, Sveučilište u Beču
UDK 801.56:808.62, stručni članak,
primljen 16. 1. 1998., prihvaćen za tisak 2. 2. 1998.

On the Domestic Level of Linguistic Discourse

Normal purpose of professional debate is clarification of problems, but some authors dispute the views of others simply to show their own professional superiority. Detailed analysis of some syntactic examples in this paper illustrates the low level of such debates in Croatian linguistics.

OSVRTI

DANI HRVATSKOGA JEZIKA

d 1991. svake godine od 13. do 17. ožujka održavali su se Dani hrvatskoga jezika u početku nešto šire, a poslije je zamah počeo nešto jenjavati. Nikako da zažive trajno u punome opsegu. Prošle je godine Hrvatski državni sabor donio odluku da se oni održavaju od 11. do 17. ožujka u sjećanje

na Deklaraciju o nazivu i položaju hrvatskoga književnoga jezika, 11. ožujka počela se potpisivati, a 17. ožujka objavljena je u tjedniku Telegram. Međutim, teško da će saborska odluka imati većega učinka ako jedna ustanova ne preuzme brigu za redovito održavanje. Mislim da je ta ustanova Matica hrvatska i stoga sam Predsjedništvu MH 29. siječnja o. g. uputio ovo pismo:

Sabor Republike Hrvatske donio je prošle godine odluku o Danima hrvatskoga jezika, ali mislim da nikomu nije povjerena posebna briga da se oni održavaju. U skladu s mojim prijedlogom iznesenim na Glavnoj skupštini 1996. godine i s mojim dopisom MH od 8. srpnja te godine opet ponavljam svoj prijedlog da to prihvati Matica hrvatska kao svoj kulturni zadatak.

Nema nikakve sumnje da su Hrvatskoj i hrvatskoj jezičnoj kulturi potrebni Dani hrvatskoga jezika i da bi najbolje bilo da ih vodi MH ne samo zato što su povezani s važnim događajima koji su se zbivali u MH, nego što su u njoj počeli. Oni su se počeli provoditi od 1991. godine nakon prijedloga koji sam dao u Tovarniku i poslije raspisom ograncima MH.

Jasno da bi ih moglo preuzeti i koje drugo tijelo, npr. Ministarstvo prosvjete i športa. Ono je uostalom prihvatilo prijedlog da provodi natjecanje iz poznavanja hrvatskoga jezika i da završno bude u Dane hrvatskoga jezika. Ako bi ih ono preuzelo u većem opsegu, to bi dobilo službeni karakter ograničen uglavnom na škole, a Dani hrvatskoga jezika trebaju biti slobodni kulturni događaj. Za tu je djelatnost najpogodnija Matica hrvatska. Ona bi trebala biti središte, žarište, poticati u prvome redu ogranke da u te dane održe neke djelatnosti s jezičnoga područja. Zato bi Matica hrvatska u kalendar svojih svakogodišnjih djelatnosti trebala upisati dane od 11. do 17. ožujka i s organizacijskim poslovima početi u siječnju svake godine, najmanje poslati dopis ograncima kao podsjetnik, a zatim u te dane organizirati u Zagrebu bar jedno predavanje u svojem okviru, a dobro bi bilo svaki dan, ili okrugli stol o kojoj aktualnoj temi hrvatskoga jezika. Njih bar ima dovoljno. Ako bi u te dane pala koja druga zbivanja koja bi smetala proslavi Dana hrvatskoga jezika, MH bi ih trebala pomaknuti ako su njezini, ako nisu, poraditi na tome da se pomaknu jer se Dani hrvatskoga jezika ne mogu micati.

U nadi da ćete moj prijedlog prihvatiti, pozdravljam vas s poštovanjem!"

Mislim da ne treba sumnjati da će MH prihvatiti taj prijedlog. Međutim valja naglasiti dvoje.

Prvo, Dani hrvatskoga jezika ne bi trebali biti ograničeni samo na Maticu hrvatsku i njezine ogranke, nego bi se trebali održavati i u drugim ustanovama, prvenstveno u javnim glasilima i u školama, ali i u svima drugima gdje se nalazi makar koji posebno zainteresiran ljubitelj hrvatskoga jezika jer jezična kultura treba prodirati u sve slojeve hrvatskoga naroda. Malo tko bi smio ostati ravnodušan prema njoj. Zato svatko tko na tome području ima koju dobru ideju, dobro bi bilo da je ostvari ne čekajući poticaj s druge strane. Drugo, postoji shvaćanje da u Danima hrvatskoga jezika treba govoriti samo o Deklaraciji zato što su određeni po danima najznačajnijima za nju. Što su joj prošle godine bili posvećeni, to je razumljivo jer smo tada slavili njezinu 30. obljetnicu. Ali bi bilo pogrešno misliti da tako treba biti svake godine. Kad bi Deklaracija bila svakogodišnja tema, ona bi se ubrzo iscrpila. Dani hrvatskoga jezika treba da su posvećeni hrvatskomu jeziku, a tema o njemu ima obilje, od povijesti jezika, hrvatskih narječja do problema suvremenoga hrvatskoga književnoga jezika jer svaka spoznaja s tih područja pridonosi jezičnoj kulturi. Dakako, da bi prvenstvo trebale imati teme o hrvatskome književnome jeziku. Valja samo napomenuti da teme i način izlaganja trebaju biti prilagođeni publici kojoj su namijenjeni.

Da zaključim. Danima hrvatskoga jezika treba pridonijeti svatko tko ima dobru ideju i mogućnosti da ju ostvari. Ne treba čekati samo akademike i sveučilišne profesore iz Zagreba.

Stjepan Babić